

Nro. 29.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELLMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Octוברnek 7-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

Német Birodalom.

Igaz ugyan, ekként irnak *Berlinből* Sept. 16-ik napján, hogy *Norimberga* városa, a' lakosok voksainak többsége által a' Fels. Prussziai király védelme alá akarta magát adni, és az ez eránt való irott kérését bé is adta *B. Hardenberg* Statusministernek: Ő Királyi Felsege mindazáltal világosan meg mondotta, hogy a' nevezett Imperiumi Szabad város mostani szoros környülállásait maga hasznára fordítani nem akarja. — Hogyha tehát maga boldogságával meg egyezőnek találja azon város a' Prussziai Birodalommal való öfzve kaptolsztatását, olly időre halassza annak végbe vitelét, a' mellyben minden kényszerítéstől meut

lészzen, de akkor is úgy, hogyha Ő Császári Felsége abban meg fog eggyezni; azomban a' menyire lehet, el nem múlatja *Norimberga* várása boldogságot élvezni.

Halván a' *Alénus* környékbeli parasztok, hogy közülök harminc agyon lövették volna *Frankfurtban* a' Frantziák, leg ottan a' *Spessarti* erdőségben, melly a' most nevezett város, *Aschaffenburg* és *Fulda* közt vagyon, általok el fogatott Frantziáság közül három tisztét szűz anyja mezitelen vetkeztettek, őket a' fára sorjába fel akasztották, 's alattok tüzet rakván köntöseiket meg égették. A' *Stuttgardi* hertzegei múlató haznál lévő Fr. ispotályban el fogatott sebes és beteg katonák, Sept. 20-ik napján, *Karlsruhen* keresztül *Filipsburgba* és *Manheimba* vitettek által. — A' *Württembergi* uralkodó hertzeg *Anspachban* való két hónapi múlatása után, Sept. 21-ikén *Stuttgardba* viszza tért.

Nyóltz napnál tovább nem múlathattak *Freyzingenben* a' Frantziák, még is az ott, és annak környékén két órán földre általok okoztatott kár 100 ezer forintra betsültetik. — Tsaknem minden órában mást mást kívántak. Egy napon, hat óra alatt 2000 tzipó kenyeret, 200 inget, ugyan annyi lepedőt, és 8000 gombostöt parantsoltak magoknak adattatni, hozzá tévén a' fenyegetést is, hogyha parantsolatjokat végbe nem viszik, minden lizegetin fel gyújtyak a' várost. A' szomszéd helységekben lakó parasztoktól igavonó barmaikat el vévén, le vágatták, 's meg emésztették. — Az *Iser* folyó vizen lévő hidon túl 700 paraszt által négy nap alatt olly sántozt kézfizettek, mellynek el rontására 4 hét fog kívántatni.

Ulmából Sept. 28-ik napján. A' közelebb el múlt vasárnap és hétfő félelemnek és rettegésnek napja volt reánk nézve — a' duna vizen túl állott C. K. seregek haubitza gránatokat lövöldöztek városunkra; mellyeknek tüze által 27 vagy 28 háznak fedelei, és egy szena, 's fa magazinum emész-

tek meg. — Hogyha kedre viradóra ki nem költöztek volna innen a' Frantziák, tüzes golyóbisokat lövöldöztek volna városunkra a' Cs. K. seregek, mellyek által töbnire fából épült hazaink hamúvá változtattak volna által. — *Moró* Fr. Generális 40000 emberrel feküdt környékünkön, városunkban pedig 6000 ember. — *Moró* a' *Blau-beureri* völgyön akart által szökni, de meg akadályoztatta *Nauendorf* Cs. K. Generális, most azért *Biberach* és *Pfullendorf* felé vonta magát. — *Gr. Latour* Generális mindenütt nyomoa üzi az ellenséget, és már ma *Laupheimban* vólt a' fő kvartélyja. — *Nauendorf* mindenkor előbb vagyon egy marsal, hogy ekképen szemén tarthassa, és nyughatatlankodtathassa a' Frantziákat. — Már most a' *Württembergi* hertzogségen által marsiroznak a' Cs. K. seregek a' fekete erdő felé, hogy ekképen minden passusokat, avagy szoros utakat el zárhassanak előttök. — Városunk kapuinak külsait el vivén magokkal a' Frantziák, belől szekertzékkal, kívül ágyú golyóbisokkal verettek azok bé. — *Fröhlich* Generális *Stockach* felé nyomja *Ferino* Fr. Generálist.

Trierből Sept. 24-ik napján. A' mi reménységünk, *úgymond*, ismét bimbózik, minekutánna a' Cs. K. seregek, *Károly* fő hertzeg vezérlése alatt egyik győzedelmeket a' másikkal tetézik. — Ez az ifjú héros minden tsatában maga az első, semmit nem irtózik a' tüztől, maga vezéri a' győzhetellen Cs. K. lovasságot, és a' hol ő megfordúl, mindenütt fut az ellenség, mindenütt kétfzen várja ötet a' győzedelem. — A' *Láhnus* mellett nagyon pórúl járt a' *Jourdan* armádiája, a' Cs. K. seregek övedzésig való vízben mentek által a' nevezett folyó vizen, és nem gondolván a' Fr. ártilléria heves tüzével, egyenesen az ágyúkra rohantak, 's el is foglalták azokat. — Az *Ehrenbreitsteini* erősség alatt igen sok Fr. patrióta vett bútsút a' szabattság és egyenlőség hervadó fájától, holott a' *Trieri* katonaság sem veszteglett. — Most már egymás szemébe néznek az Austriai és

A' *Mayn*, vagy *Ménus* folyó vize környékéről iratik Sept. 25-ikén, hogy *Károly* fő hertzeg armadiájának egy részével, a' *Rénus* felső környéke felé marsirozik, a' minthogy *Frankfurton* is sok Cs. K. seregek marsiroztanak kereftül. — Ezt pedig nem azért mivelni mondatik, mintha a' *Frankóniai* kerületbe *Baváriából* által ment, 's utánna eredett *Frantziáktól* tartana, hanem inkább azért, hogy a' *Straßburg* felé hátraló *Morót* és seregét előhatúl, és jobbra balra körül lehessen keríteni, 's véget vetni az ő szilaj negédségének.

Austriai Belgium.

A' *Luxenburg* környéken fekütt Fr. seregekhez olytatén parantsolat küldetett *Párisból*, hogy fel szedvén sátorfaikat egyenesen a' *Hundsrückende* (in Tractum Hunnorum) marsirozzának, holott semmi fegyveres nép nem lévén, könnyen egy jó diversiót tehetnének az *Austriai* seregek. — A' *Treviri* V. Fejedelemségben igen sok parasztok küldettek requisitió mellett a' *Mosella* vizén túl való sántzoknak készítésére. — A' *Rénus* bal partján lévő *Frantziáság* nagy zürzavarban vagon, a' sebes katonáknak pedig olly nagy a' száma, hogy allig lehet nekik ispotálynak való helyet találni, és még azok közül is, a' kiknek sebjeik önnön magokban halálos nevetést okoz, a' seborvosoknak szük volta miatt, számtalan a' más világra ballagnak. — A' *Namuri*, *Luxenburgi*, és több *Belgiomi* erősségekből számos nép takarodik a' felső és alsó *Rénusi* Fr. armádiához, mivel a' mint közönségesen beszélik, 30000 emberrel kevesebb a' *Jordán* armadiája, mint akkor volt, midön a' *Frankóniai* kerületbe marsirozott. Az *Austriai* armádiának szerentsés előmenetele mind *Belgiomban*, mind a' *Lüttichi* püspökségben nagy örömet szerzett a' jó gondolkozású lakosokban, ellenben a' Fr. szabadság és egyenlőség

maszlaga által meg részegített emberek le tsüggesztett fejekkel járkalnak az útzákon, és a' legkissebb bal hiren is meg rettennek. — *Tilly* divisionalis Generális az egyesült *Belgiomi* 9. departementumoknak avagy osztályoknak eddig volt fő kormányozója meg folytatván hivataljától *Párisba* ideztetett a' végre hajtó Tanács által, 's helyére *Souham* divisionalis Generális küldetett. A' *Belgiomi* egyházi jószágok el töröltetésekről hozatott törvény immár végére hájtatott. — Egy *Fr.* magazinariusnál, a' ki nem régiben a' *Mádsi* alsó osztályban a' lelkét hirtelen ki fújta, 15000 Lajos aranya találatott, erre a' szép summa pénzre pedig, a' mint gondolhatni, lopása és imitt amott való ragadozása által tett szert.

Olasz Ország.

A' *Fr.* armádia által el foglaltatott *Olasz Ország*i tartományokból való *Contributió*nak bészédésére rendeltetett katona *Commissió*t a' *Párisi Directorium* által oda küldetett *Commissariusok* el törölték. Ezekkel azt végzette a' *Maylandi* közönséges Gyűlés, hogy ezen adónak ki szedését magára vállalja, 's minden hólnapban 1 millió *livrát* fog a' *Fr. Respublika* kasszájába küldeni.

A' *Szárdinai* királlyal ollyatén alkura léptek, hogy azon tartományaiból, a' mellyeket a' közönséges békességig magoknál meg fognak tartani a' *Frantziák*, maga szedettesse ki a' reájok vett adót, olly fel tétellel mindazáltal, hogy a' *Fr. Respublikának* igirt summának hátra lévő részét egy hólnap alatt le fizesse.

Florentziában egy *Congressus* fog tartattatni az *Olasz Ország*i békességnek tökéletességre való vitele végett. — *Salicetti*, *Miot* *Fr.* biztosok, a' *Sz. Pápa* és *Fels. Nápolyi Király* *Commissariusai*, nem külömben a' *Spanyól* követ *Marc. Azaru* meg fognak azon jelenni. — A' *Casal-Maggiore* nevű városra pártosságok miatt vettetett egy millióból álló adót nemcsak el engedte *Buonaparte* *Generális*

rál, hanem a' szegényebb sorsú lakosoknak azt is vissza adatta; a' mi tőlök el vétetett. Ellenben a' partosság el szökött indítóinak hátra hagyott jószágait mind kótyavetyére hányatta. — A' *Ferrárai* erséket magához hivatván *Buonaparte* Generális *Bresciába* azt mondotta nékie, hogy noha ő a' Pápa tzimereinek *Ferrárában* lett fel függesztetéséért halálra itiltetett volna, a' *Párisi* Directorium mindazáltal ezen büntetést holtig való rabrágra változtatta által, és hogy attól fogva a' *Maylandi* kastélyba fogva ülni. Sok esedezéseite a' *Bresciai* Benedictinások klastromában fog fogva ülni, még pedig úgy, hogy nappal katoná kisérvél a' várason is járkálhat.

A' Sz. Pápa követeivel el kezdődött békeséges trakta félbe szakadt a' *Florentziai* Congressusban. A' többi közt azt kívánták a' Fr. Commissariusok, hogy kövessse meg a' Sz. Pápa a' *Párisi* Directoriumot, mellyet ki adott bullái által meg sértett; hogy revocálja a' Fr. nemzet ellen ki adott bulláit és excommunicatióit, közönségesen a' vallással, erköltsi tudománnyal és politikával ellenkezőknek lenni declarálja, és adja kezekbe két elztendőktől fogva ki adott pápai decretumait s. a' t.

Frantzia Ország.

A' *Spanyól* udvar és Fr. Respublika közt szerzetett *offensiva* és *defensiva* alliantzia, mellyről már egyszer a' *Magyar Kurir* is emlekezett, de sokkal rövidebben, mint sem az maga valóságában vagyis, a' *Spanyól* király, és *Párisi* Directorium által lett ratificáltatása után közönségesse tétetvén világosan ki tettik, melly szoros barattságra lépett legyen ez a' két hatalmasság egymással. (Az *offensiva* és *defensiva* alliantzia abból áll, hogy a' két egymással szövetséget kötött refz. akár más harmadikat meg támadjon, akár ő tamadtasson meg más által, mindenkor költsönös segítségel vagynak egymáshoz). — Ez a' szoros alliantzia még a' múlt 1705-ik elztendő-

ben, Jul. 22-ik napján kezdődött *Basileában*, e' most folyó esztendőben pedig, a' Fr. Respublika által *Madridba* küldetett tellyes hatalmú miniszterje *Perignon* Generális által egy felől, más felől pedig a' Spanyol Ország első miniszter *Alcudia*, vagy a' mint mostan neveztetik, *de la Pace*, az az, békesség hertzeg által tökéletességre vitetett, melly következő tizkelyekből álló. 1) Öröké tartó *offensiva* és *defensiva* békesség légyen a' Fr. Respublika és a' Spanyol király közt. 2) A' két egymással öszve szövetkezett hatalmasság minden ki fogás nélkül garantirozza egymásnak minden örökségeit, tartományait, szigetjeit és helyeit, a' mellyeket vagy most már bir, vagy ezután birandó lészén, és ha valamellyik közülök jövőben akármelly szin alatt ellenségesképen meg támadtatna, vagy más által fenyegettetne, azt igiri, 's arra kötelezi magát a' másik, hogy minden esetben hathatósan, 's következő módon fogja ötet segíteni. 3) A' requisitio, az az, meg kérés után három hólnappal, a' meg kérettetett rész 15 linea hajókat (hármát 80; 12-öt 70 — 72 ágyúval meg rakottakat) hat fregattét, 4 korvettet, az az, könnyű hajókat fog ki készíteni, és a' meg kérő résznek szolgálatjára adni, még pedig hadi néppel, fegyverrel, és hat hólnapra való eleséggel meg rakva. E' mellett köteles lészén a' meg kérettetett rész ezen tengeri erőt azon kikötő helyében öszve gyűjteni, a' melly a' meg kérő rész által meg fog határoztatni. 4) Hogyha a' meg kérő résznek tétteni fogna a' háború kezdetében tsak a' felét kívánni ezen meg határozott segítségnek, a' másik felét is tartozik a' meg kérettetett rész akkor ki állítani, a' midőn a' meg kérő résznek tétteni fog. 5) A' meg kérettetett rész 18000 főből álló gyalogsággal, 6000 lovassággal és ilendő ártillériával tartozik a' meg kérő részt segíteni, meg kérése után három hólnappal, akár Európai, akár azon kívül lévő örökségeinek védelmezésére. 6) Hatalmában lészén a' meg kérő résznek biztosokat küldeni annak bizonyossan való meg tudására, hogy kélzen légyen e' a' meg kért

rész a' meg határozott időre, és a' meg határozott hadi és hajó seregekkel a' háborút el kezdeni. 7) A' meg kérő rész szabad tettzése szerint, ott, és a' mint a' körülállások kívánnyák élhet a' meg kérettetett rész által küldendő segítséggel, 's épen köteles nem lészzen a' meg kérettetett résznek számot adni arról, mi ösztönözte legyen ötet a' had indításra. 8) A' meg határozott segítségnek kivanása elegendő ok legyen annak meg mutatására, hogy a' meg kérő rész a' nélkül szükölködik, a' meg kérettetett résznek pedig arra, hogy a' meg kérőnek segítséget adjon, 's nem tartozik a' meg kéretett résznek meg magyarázni, offensivum vagy defensivum legyen e' az el kezdetendő háború. 9) A' kívántatott trüppök és hajók az egész háború alatt szabad dispositiójában lésznek a' meg kérő résznek, és semminémű esetben nem fognak terhére lenni, mindenütt a' hol a' meg kérő résznek azokra szüksége lészzen, a' meg kéretett rész fogja azokat tartani; hanem addig, míg a' seregek a' meg kérő résznek birodalmaiban, a' hajók kikötő helyeiben múlatnak, köteles lészzen a' meg kérő rész azoknak minden meg kívántató eszközöket a' magazinumaiból, és fegyveres táraiból szolgáltatni; de nem ingyen, hanem azon árron, a' mellyen a' maga seregeinek és hajóinak szokta azokat adni. 10) A' háborúnak történetei, és a' tenger vízföntagságai által meg károsítatott seregeket és hajókat, a' meg kéretett rész lészzen ki pótolni köteles. 11) Hogyha a' mostan meg határozott segítség elégtelen volna a' meg kérő rész tzellyára, annyi néppel és hajóval fogják egymást segiteni, a' mennyi töllök ki telhetik mind a' szárazon, mind a' tengeren, és vagy öfzve kaptsoft erővel, vagy különösen hadakozni az ellenség ellen. 12) Még azokban a' háborúknban is, a' mellyekből sem kára, sem hafzna nem lészzen a' meg kérettetett résznek, köteles lészzen ez, a' fellyebb meg határozott segedelmet a' meg kérő résznek meg adni. 13) A' melly esetekben a' háborúságuk indító okai, mind a' két résznek sérelmére lésznek, egyyező

akarattal indítanak háborút ellenségek ellen, akár egy, akár többen légyenek azok, a' fent meg határozott tziikelyeknek akkor helyek nem lézen, hanem mind a' két szövetséges hatalmasság egész erejét fogja a' közönséges ellenség ellen fordítani. — E' mellett arra kötelezik magokat, hogy egyik a' másika nélkül senkivel is békességes traktába nem bocsátkoznak, és akkor is, nem magános, hanem költsönös hasznokat fogják munkálódni. 14) A' melly esetben az egyik rész csak segíti a' másikat, abban a' meg támadtatott hatalmasság, a' segítő rész nélkül is bocsátkozhatik békességes traktába, úgy mindazáltal, hogy abból semmi sérelem ne háramollyon a' segítő hatalmasságra, és azt, a' mennyire csak lehetséges lehet annak hasznára is intézze. — E' végre tartozni fog a' segítő hatalmasságot a' békességes traktának módjáról, idejéről és következéseiről bizonyossá tenni. 15) Minden továbbra való halasztás nélkül állitassék fel egy igasságos fundamentomon épült és mind a' két nemzet hasznára tárgyazó kereskedésbeli trakta. Következésképen mostantól fogva mind a' két hatalmás egyenlő erővel igyekezni fog, azoknak a' principiumoknak el nyomatásokra és el töröltetésekre, a' mellyek ellenkeznének a' jelenvaló principiumokkal, és sérelmekre lehetnének a' neutralis hajóknak, s az ezeknek tartozó betsülletnek, és így igyekezni fognak a' Spanyol Országai colonialis alkotmányának azon lábra való vissza állitításában, a' mellyen állott ennekelötte, és a' mellyen annak állani szükség ezen szövetség után. 16) A' Consuloknak rangjok és jussaik ezennél meg esmértenek, és egy különös egygyezés által régulztatni is fognak. Addig is pedig élyenek előbbi jussaikkal és hatalmokkal. 17) A' két hatalmasságok közt támadható izetlenségnek el távoztására meg egyeztenek abban a' két szövetséges hatalmasságok, hogy leg ottan, és minden haladék nélkül, a' *Baseli* békesség 7-ik tziikelyének magyarázatjában és le-rajzolásában foglalatoskodjanak, a' mellyek t. i. az ezen békességet tra-

ctaló tellyes hatalmú személyeknek hatarát, plánumaikat, és instructióikat illetik. 18) Mivel egyedül Anglia ellen lehet Spanyól Országnak panaszja, a' jelenvaló szövetség is egyedül Anglia ellen intéztetett a' jelenvaló háborúban, a' Fr. Respublika ellen hadakozó több hatalmasságok eránt pedig neutralis marad Spanyól Ország. 19) A' jelenvaló szövetségnek ratificatiója és meg ptesételtése egy hólnap alatt fel fog tseréltetni. — Költ a' Sz. *Ildefonsi* kir. várban *Fructidornak* 2-ik napján, az egy és fel bonthatatlan Fr. Respublikának 4-ik esztendejében (Aug. 19-ik napján 1796-ban). *Perignon* és *de la Pace* hertzeg kezek alá irásokkal meg erössittetve. Ratificáltatott *Párisban*, a' végre hajtó Tanáts által *Fructidornak* 12-ik napján, és az öreg Tanáts által azon hólnapnak 26-dikán.

Mindezekből világos, mi okon sietteti a' *Londoni* udvar a' Fr. nemzettel való meg békéllést. Bizonyosnak mondják az onnan hozzánk érkezett levelek, hogy olly instructióval küldötte volna el *Francis Jackson* követjét, hogy kélz lészzen a' Frantzia, söt a' *Batáviai* Respublikának is vissza adni a' napkeleti és napnyúgoti *Indiákban* általa el foglaltatott szigeteket, tsak hogy a' Fr. Respublika is adja vissza Olasz Országot, Austr. Belgiomot, és a' Német Birodalom el foglaltatott tartományait uraiknak, melly nélkül lehetetlen lészzen Európának meg háborítatott tsendességét vissza szerezni. — Hogyha ezt végbe nem viheti, kélz lészzen továbbá is folytatni a' hadakozást, és nemtsak a' Frantziáknak, hanem a' már nékie hadat izent Spanyól király hadi erejének is ellent állani. Igaz dolog ugyan az, hogy tengeri hatalmokra nézve mind a' Frantziák, mind a' *Spanyólok* egy rangban vóltanak a' *Brittusokkal*; kiváltképen hogyha a' *Batáviai* Respublika is igirete szerént öfzve kaptsollya velek tengeri erejét; de nagyon különböznek tengeri vezérjeikre, hajós seregeikre, ezeknek vitézi bátorságokra és hadi praktikájokra nézve. A' Frantzia Nemzetnek előbbi tudos hajós vezérjei, a' jelenvaló revolutió után rész

Szerént ki költöztek hazájokból, rész szerént a' *Vendei* és *Kris-Britanniai* háború emészttette meg őket. — A' mostaniak ezen mesterségnek esmérete, és tapasztalás nélkül való ifjak, a' kiknek még egynéhány esztendeig iskolába kellene az Angliai régi, szolgálatban meg öszült, és sok tengeri próbákon által bújt hajós vezéreknél járni. — Hadakozó hajóik is könnyű fából lévén épittetve, ki nem állhatják az Angliai ártilléria tüzét. Nem is olly móddal hadakoznak mint a' *Brittusok*. — Ezek a' hadakozó hajókra és az azokban lévő seregekre szoktak tüzelni, a' Frantzia hajók pedig, az ellenség hajóinak árbotzfai ellen igazittják a' tüzet, hogy ekképen meg fosztván vitórláiktól az ellenséget egészen birhassanak velek. Ugy de sokkal nehezebb egy szál fát le löni, mint a' hajókat ágyú golyóbissal érdeklenni. Tovább a' *Brittusok* mindenkor a' viz felső lapjához közel lévő részét igyekszenek a' hajóknak által fúrni, hogy ekképen egészen el süllyeszthessék azokat. És ime ezen két okból mindenkor többet vesztenek a' Frantziák a' tengeri tsatákban mint az *Anglusok*.

A' *Spanyólok* tengeri erejét soha számba sem vették az *Anglusok* sem a' jelenvaló században, sem az ennekelötte való időkben. — Miképen bántanak légyen *Ersébet* királyné uralkodása alatt a' *II. Filip* Spanyol király győzhetetlen flottájával, tudva vagyon a' historiából. Miképen bánt a' *Gibráltári vár* alatt *Elliot* az úszó Spanyol bateriával, az is friss emlékezetünkben vagyon. — A' *Spanyól* hadakozó hajók, mintegy egy bárkák olly nagyok, és mivel igen kemény fából vagyunk alkotva nehezen fordúlhatnak oda a' hová kellene. Ellenben az *Anglus* hajók könnyebbek lévén mind jobbra, mind balra könnyebben fordúlhatnak, és a' mikor eszre sem veszi az ellenség, akkor rontják által linea hajóiknak a' rendjét. — Ennekfelette azt sem lehet el nem mellőznünk, hogy a' *Petersburgi*, és *Londoni* udvarok közt esztendővel ennekelötte szerzett *offensiva* és *defensiva* alliantziának ereje mellett, minczen ese-

tekben tartoznak egymást segíteni. — Végtere a Svédiai király és Regens, nem különben a Dániai Status miniszternek *Petersburgha* lett utazások nem tsupa complimentirozásból, hanem valósággal olly vegből esett, melly által az északi Birodalmaknak állandó békességek és bátorságok tárgyaztatik.

Mostanában a katonai bűnökről és büntetésekről hozatandó törvényeknek készítésében foglalatoskodik az arra rendeltetett Commissió. Egy tikkely által halálos büntetés rendeltetik az ellenséghez által szökő katonák ellen. — *Tillot* ellene mondván ezen törvénynek, azoknak a Filozofusoknak értelmével kívánta állatását támogatni, a kik mindenkor ellenzették a halálos büntetést. — Jól vagyon, felele erre *Delleville Filep*, a hadakozást is ellenzették a Filozofusok, miért nem él tehát *Tillot* azoknak értelmekkel az ellenünk hadakozó nemzetek ellen; nemcsak nekünk, hanem az egész emberi nemzetnek használhatna ha a Filozofusok argumentumaival meg akadályoztathatná a háborúságot; ha több háborúnk nem léfzen, mi is el fogjuk a desertorok ellen hozatott büntetést törteni.

Batáviai Respublika.

A *Londoni* udvar politicája nem utolsó részének lehet azt tartani, melly szerint a múlt hólnapnak 2-dikán minden árú portékáknak Olaszországba, Austriai, és Frigyes Belgiomba neutralis hajokon való hordatását meg engedte. — Ezen dolgot gondolóra vévén a *Hágai Convent*, további vizsgálás végett a diplomatica Commissiónak adta azt által. — Ez a Sept. 16-ikán tartott gyűlésben arról való értelmet bé nyújtván, azt végzette a Convent, hogy mivel azon proclamatiót nem mint baratságos jó téteményt, hanem mint törbe ejtő fortélyt lehet tekinteni, tellyességgel meg nem lehet a *Batavus* kereskedőknek a mostani környülállások közt a *Britusokkal* való kereskedést engedni, és a ki ezen végzést meg

rontja, minden *Anglusoktól* véjendő portékájoknak confiscaltatása mellett keményen meg fog büntettetni. Sokan úgy gondolkoznak a' *Hágai* Convent tagjai közül, hogy a' *Londoni* udvar nem egyebet, hanem egy részről a' kereskedésnek meg tsökkenésén nagyon meg szomorodott, és már bosszankodó népet akarja le tsendesíteni, más részről pedig a' *Hollandus* aranyakat *Angliába* által eveztetni. — A' napkeleti *Indiai* kereskedő Társaság panaszt tett a' *Hágai* köz Rendeknek avagy kormányszékeknek azon végzése ellen, melly szerént 1795 dik esztendőben azon Társaságnak egész alkotmányát, annak hire's meg egygyezése nélkül egészlen meg változtatta. — Ezen panasz helyes, vagy helytelen vóltának meg vizsgálására egy különös Commissiót rendelt ki a' Convent. — Sept. 17-dikén tartatott az a' közönséges pompa, mellynek alkalmatosságával, a' 30. esztendőig szolgált katonáknak egy különös meg esmértető tziger, 's mindeniknek 25 forint ajándékozott. Minekutánna a' kereltény lakosokkal egyenlő rangba és méltóságba helyheztetett vólna a' Zsidóság, azóttától fogva a' Zsidó Rabbiknak sem szabad zsinagogájokon kívül papi köntöst viselni. Ketség kívül ma hólnap szakállaikat is egészlen le fogják beretváltatni, és férfi kisedeiket is meg menteni a' környülmetelés fájdalmaiktól.

Elegyes Dolgok.

Svéviába bé akarják a' ló hús ételét vinni. Két püspök *theologiae Doctor* jó példával akarván elő menni, minden héten kéttzer, sőt többször is ló hús petsenyét tétetnek fel asztalaikra, 's a' leg jobb ízzel eszik azt. Hogyha ez az eledel neme lábra álhatna, egy millió tallért gazdálkodna az Ország. — Az *Austr. Belgiomi* lakosok felettébb örvendenek a' *Jourdán* armadiáján történt szerentsétlenségen, 's ohajtyak, hogy meg ebben az esztendőben közikbe mehessen *Károly* fő hertzeg. — A' *Charlerói, Namuri, Giveti* és több *Belgiomi* erősségekben feküdt Fr. seregek a' *Sámbrei* és *Máási* armadiához menni parantsol-

tattak. — A' *Koloniában* volt hadi kassza *Mástrichtba* küldetett által. — Az ott volt tábori magazinumok is kótyavetyén el adattak. — Az *Ehrenbreitsteini* erősségnek ostrom alól lett fel oldoztatatása rendkívül való örömet szerzett a' *Thal-Ehrenbreitsteini* lakosokban, kiknek hajlékaik, ha a' vár kemény ostrom alá vétetődött volna, porrá égtének volna. — Az ezen erősséget vitézi módon vedelmezett *Sechtern* Obesternek igen érzékeny ki fejezésekkel tellyes levelet küldött *Károly* fő hertzeg, mellyben nagyon köszöni Ö Cs. Kir. Felsége és a' Német Haza eránt mutatott állandó hivségét, 's arra kötelezi magát, hogy minden történetekben jó emlékezettel fog rólla lenni, 's ötet a' Fels. Császár különös kegyelmességébe ajánlani. — Egyszersmind azt is meg engedte nékie, hogy az ezen való örömét ágyú ropogások által ki jelenthesse. — Egy magyar huzár hat *Frantzia* gyalog katonát vágván le a' *Lech* vize mellett, hét zseb órát, és 7000 forintot talált nállok. — A' Német Országi, vagy *Oenus* mellyéki *Tyrolisban* négy emigrált *Frantzia* apátzák fogattattak el, a' kik régtől fogva járkáltak imide amoda, és épen nem szerzetesi módon viselték magokat. — *Inspruckban* való mulatásoknak alkalmatosságával ébedre hivatta őket a' *Wiltani* Apatúr, és mind ez, mind mások úgy vették észre, hogy azok bárány bőrbe öltözött farkasok légyenek. — Nem is ok nélkül, mivel szoros kérdőre vétetvén, és meg vizgáltatván el árulta őket a' *specifica differentiajok*, és nem apátzák, hanem apatza köntösbe öltözött szép termetű, ábrázatú és ifjú indzsínörök, vagy földmérők voltak. — A' *Bétsi* Paulanusok szerzete a' múlt héten el töröltetvén, klastromjokba katonaság szállitatott, tagas kertjek helyén házak fognak épitetni, magok pedig a' szerzetesek egyen egyen 300 forint pensiót kapnak esztendőnként. — A' *Frankfurti* magistratus három deputatusokat küldvén *Károly* fő hertzeghez, Ö Cs. K. Felsége további kegyelmességébe ajánlották magokat. — A' *Württembergi* uralkodó hertzeg közönséges gyűl-

lést hirdettetett a' maga tartományaiban, a' melly 26. ezrtendőttől fogva nem tartatott. — A' *Brisgöviai* parasztok ismét fegyvert fogták a' Frantziák ellen. — A' felső és alsó *Rénusi* Fr. armádiák Német Országba lett jöveletektől fogva 129 millió livér kész pénzt, és 160 millió livert erő eleséget 's több effélet húztak a' szegény lakosoktól. — A' *Jourdán* Generális *Moreau* vezérhez küldött kurirja el fogattatott *Bamberga* környékén. *Norimberga* várossa 15 millió forinttal tartozik másoknak. — A' *Sámbrei* és *Máási* Fr. armádia rész szerént *Bonn*, rész szerént *Neuvied* mellett költöznek által a' *Rénuson*. — A' *Spirai* püspökségbeli parasztnak 5000 fegyver küldetett *Manh jmból*, tulajdon kívánságok szerént. — A' *Sieg* folyó vize mellett 15 pénzelt meg rakott Fr. szekeret fogtak el a' parasztnak, 's magok közt mingyárt akkor fel is osztották. — A' *Génuai* Respublika Sept. 11-ik napján költ végzése szerént, minden kikötő helyei bé zárattak az *Angliai* hajók előtt, mellyre az adott alkalmatosságot, hogy az *Anglusok* a' *Génuai* kikötő helyben egy Fr. hajót el rablottak. — Egy *Scotiai* tudós mind a' compasz változásainak igaz okat fel fedezte, mind egy olly újat talált fel, melly nem csak észak, hanem délfelé is mutat. — A' *Pétersburgi* és *Berlini* udvarok közt valamelly fontos dolog vagyon a' pöröly alatt. — A' *Palatinatusi* V. Fejedelem *Károly Tódor*, *Haag* Gróf nevezet alatt feleségével és familiájával együtt, *Drezdától* egy óráni járó földre, egy *Lockovitz* nevű uradalomban múlat. — Sept. 2-ikán, a' *Saxoniai* V. Fejedelem feleségestül együtt meg látogatta őket, amazok pedig *Pilnitzben* visszonzották a' látogatást. — Nem régiben egy *Olasz* Országi Franciskanus barát lévén ebcden *Buonaparte* Generálisnál azt kerdi ez amattól: *Padre, che dicesi di questa guerra*, az az: *Atyam, mit itilisz a' jelenvaló háborúról*, mellyre az öreg szerzetes ekképen felelt: *Si dice che un flagello di Dio, ma lo prendiamo da Buona parte*, az az, *Közönségesen Isten ostorának lenni tartatik, de mi jó kezből vesszük*. — Ugy hallatik,

hogy a' Frantzia szolgálatból el bocsattatott *Helvétus* regimenteket, a' *Prussziai* Fels. Király akarja zsóldba venni, és *Wesztfáliai* tartományaiba fel osztani. — A' *Würtzburgi* püspök hertzeg, Cseh Országban való múlatása után vissza tért maga lakó helyébe.

* * *

Ma délben egy különös udvari tudósítás adattatott ki, melly a' múlt Sept. 24-dik napjától fogva 30-dikáig a' Gr. *Latour* corpusánál, és a' *Moró* ármadiájánál történt hadi dolgokat foglalja magában, a' mellyeket mi e' jövő posta napon Érd. Olvasóinkal közleni el nem múlatjuk.

Utól-írás.

Ezen esztendőben a' harmadik fertály esztendő is, hogy a' *M. Kurir Barna* paripája a' múlt hólnappal betsüllettel ki-szolgált, azt csak azok nem engedik-meg, a' kiknek valamelly rossz ember, az ő hozzájuk utasított leveleket el szokta fogni; hogy pedig az efféle hiba is ennekutánna eltávoztattathassék, a' *M. Kurir* ezennel azt igéri, hogyha valaki nékie azt igazán tudtára adja, ki légyen az a' rossz ember, a' ki a' másokhoz utasított újság leveleket nem csak fel szaggatni, el-motkolni, hanem néha egészen meg tartoztatni szokta, tehát annak jutalomúl a' *Barna* paripát fél esztendeig ingyen fogja jártatni; ellenben pedig a' *Praevaricator*t, mint nem csak bosszúság szerzőt, hanem a' felett másnak kárt okozót, a' két Magyar haza előtt úgy le-festi, hogy soha el nem fogja felejtteni. Ez a' fenyegető intés egyedül azokat illeti, a' kik a' Fels. K. aerariumnak kárt, a' *M. Kurir* Érd. Olvasóinak bosszúságot, nékem pedig igen sok alkalmatlanságot okoznak. Azok pedig, a' kik a' *Barna* paripát eddig hitelbe jártatták, azon kérettetnek, hogy az ő abrakra valóját fel-küldeni ne felejtkezzenek-el; mivel, ha én nem mondom is, jól tudják, hogy kivált a' mostani szük időben igen drága a' *Bétsi* lakás és piatz.

D. D. S.